

Expunere de motive

Având în vedere situația incertă în care se găsește profesia de avocat în România, situație datorată unor scăpări și inadvertențe din legislația care reglementează această profesie, situație caracterizată prin :

- Neclarități în legea nr. 51/1995 de organizare și exercitare a profesiei de avocat cu privire la înființarea barourilor și a UNBR
- Apariția, pe fondul acestor neclarități, a unor organizații intitulate *barou*, înființate în baza unor sentințe definitive
- Contestarea reciprocă, de către avocații membri ai barourilor existente în acest moment, a legalității funcționării acestora
- Existența a numeroase contestări a obiectivității de care dă dovadă UNBR Tradițional în organizarea examenelor de admitere în profesie, a subiectelor de examen precum și a lipsei de transparență față de membrii proprii cu privire la gestionarea patrimoniului propriu, a bugetului propriu și a bugetului Casei de Asigurări a Avocaților
- Existența consilierilor juridici, care funcționează după o lege proprie, constituind asociații profesionale în conformitate cu legea privind asociațiile și fundațiile, dar care exercită aceeași activitate cu cea a avocatului, cu singura deosebire că au și calitatea de salariat.

Se pune în discuție clarificarea tuturor acestor aspecte având la bază următoarele principii :

1. Profesia de avocat este liberă și independentă.
2. Profesia de avocat se exercită de către avocați membri ai baroului.
3. Aderarea la un barou (asociație profesională) presupune deținerea de către persoana în cauză, anterior aderării, a **titlului profesional de avocat**.
4. La nivelul fiecărui județ **pot funcționa mai multe barouri**, constituite ca asociații profesionale prin acordul de voință al membrilor care dețin titlul profesional de avocat.
5. Baroul – asociație profesională nonprofit, deci personalitatea juridică se obține conform OG 26/2000 sau persoană juridică de utilitate publică, deci înființarea se face prin lege (cu menționarea atributelor persoanelor juridice, respectiv sediu, organe de conducere, etc.). UNBR nu este o asociație profesională ci o uniune a unor asociații (barourile).
6. Examenul de obținere a **titlului profesional de avocat** – organizat de structuri independente de UNBR – comisie neutră mixtă, cu membri desemnați de Ministerul Justiției (profesori universitari, judecători, avocați). Examenul trebuie să testeze cunoștințele candidatului privind principiile de drept și logica juridică, mergând pe premisa că acesta este deja licențiat în drept, deci a fost anterior testat cu privire la cunoștințele despre drept.
7. Înființarea unei Comisii de acordare a titlului profesional de avocat la nivel Guvernamental. (L. 200/2004)
8. Avocatul care obține titlul profesional de avocat își poate desfășura activitatea independent (prin *aderarea* la un barou legal constituit) sau prin încheierea unui contract individual de muncă cu o persoană juridică (consilierii juridici)

9. Reorganizarea Casei de Asigurări a Avocaților în conformitate cu legislația în vigoare privind societățile de asigurare și supunerea acesteia controlului din partea instituțiilor abilitate

Considerente practice :

1. Exemple de asociații profesionale – acte de înființare :

a. **Camera Auditorilor Financieri** : OUG 75/1999 „ Art. 5 - (1) *Se înființează Camera Auditorilor Financieri din România, persoană juridică autonomă, ca organizație profesională de utilitate publică, fără scop lucrativ.*

(2) *Camera în numele statului, organizează, coordonează și autorizează desfășurarea activității de audit financiar în România.*”

b. **CECCAR – Corpul experților contabili** – L. 80/15.07.1921 : *Lege pentru organizarea Corpului de contabili autorizați și experți contabili în România : Art. 1 În baza acestei legi se înființează un corp de contabili în România, cu caracter de persoană juridică.*

c. **Ordinul Asistenților Medicali** : L. 461/2001 : *Legea privind exercitarea profesiei de asistent medical, înființarea, organizarea și funcționarea Ordinului Asistenților Medicali din România” - Art. 23*

(1) *Ordinul Asistenților Medicali din România se înființează ca organizație profesională, neguvernamentală, apolitică, nonprofit și cu personalitate juridică, care reprezintă interesele profesionale ale asistenților medicali membri.*

(2) *Ordinul Asistenților Medicali din România cuprinde asistenți medicali autorizați să practice profesiunea de asistent medical în unități ale Ministerului Sănătății și Familiei sau ale altor ministere cu rețea sanitară proprie, precum și în sectorul privat.*

d. **Consilieri juridici** : L. 514/2003 : **Art. 20.**
(1) *În condițiile prevăzute la art. 5, consilierii juridici se pot asocia în structuri județene, pe ramuri sau domenii de activitate, potrivit intereselor profesionale, și, după caz, la nivel național, cu respectarea legii privind asociațiile și fundațiile.*
(2) *Formele de asociere și organizare la nivel județean și la nivel național sunt stabilite prin statutul asociației, cerut de lege.*
(3) *Constituirea asocierilor profesionale are la bază principiile constituționale ale dreptului de asociere și reglementările legale privind asocierea și constituirea de persoane juridice.*

Art. 21 *Asociația profesională a consilierilor juridici ține evidența acestora în condiții similare evidentei barourilor de avocați.*

(Colegiile Consilierilor Juridici s-au înființat la nivel de județ prin sentințe judecătorești conform legislației în vigoare la acea dată privind asociațiile și fundațiile)

e. **Mediator** : L. 192/2006 : **Consiliul de mediere**
- Art. 17 (1) *În vederea organizării activității de mediere se înființează Consiliul de mediere, organism autonom cu personalitate juridică, de interes public, cu sediul în municipiul București.*
(2) *Consiliul de mediere se organizează și funcționează potrivit*

prevederilor prezentei legi, precum și ale regulamentului său de organizare și funcționare.

Art. 71 (1) În termen de 4 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, se înființează Consiliul de mediere, care va elabora regulamentul privind organizarea și funcționarea sa, precum și standardele de formare în domeniul medierii, ce vor fi publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) În vederea constituirii primului consiliu de mediere, membrii acestuia vor fi desemnați de comun acord de către organizațiile legal constituite din domeniul medierii, avându-se în vedere criteriile cumulative privitoare la vechimea activității organizației în acest domeniu conform prevederilor statutului, numărul de membri specializați, precum și pregătirea și experiența practică în mediere ale reprezentanților acestor organizații.

(3) Pentru organizarea și funcționarea primului consiliu de mediere, în primul an de la începerea activității se alocă de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Justiției, fondurile aferente următoarelor categorii de cheltuieli:

- a) cheltuielile de întreținere și funcționare;*
- b) salariile secretariatului tehnic al acestuia.*

2. Examine de obținere a titlului profesional de avocat – organizate de 2 – 4 ori pe an. Comisia își poate desfășura activitatea la nivel central, regional sau local, în funcție de numărul de cereri primite. Examenul – cu taxă stabilită de Comisie, taxă care să acopere cheltuielile de organizare a examenului.
3. După obținerea titlului profesional de *avocat*, în vederea practicării în mod independent a profesiei de *avocat*, persoana se înscrie într-un Barou prin cerere de înscriere.
4. Consilierii juridici – persoane care au dobândit titlul profesional de avocat și își desfășoară activitatea în baza unui contract individual de muncă.
5. Tabloul avocaților – întocmit, publicat și comunicat instanțelor de către Comisia centrală. Aceasta primește situația avocaților de la fiecare barou.
6. Suspendarea din profesie și interzicerea exercitării profesiei se pot face numai în baza unei hotărâri judecătorești definitive.
7. Procurorul este avocat, salariat al Parchetului, deci nu poate face parte din categoria magistraților. Astfel se realizează echilibrul în cazul proceselor în care un magistrat (judecătorul) este pus în situația de a judeca o cauză în care apărători sunt un avocat și un procuror. Nu se poate vorbi de egalitate a șanselor în fața justiției când judecătorul și procurorul fac parte din același corp profesional.

Probleme ale profesiei care trebuiesc lămurite :

1. Existența barourilor : Legea 3/1948 (de desființare a barourilor de avocați) a făcut din avocații de atunci funcționari ai statului prin trecerea acestora în subordinea Ministerului de Justiție.
2. DL 90/1990 **nu** înființează barourile. Acesta înființează organele centrale (Uniunea Avocaților).

(ART. 3 Avocatura este organizată și funcționează în baza principiului autonomiei profesiei.

Uniunea avocaților din România este formată din toți avocații înscrși în barouri și are sediul în București.

Baroul este constituit pe județ sau municipiul București și are sediul în orașul de reședința al județului, respectiv în București.

Organele avocaturii sînt Congresul avocaților din România, Consiliul Uniunii avocaților din România, Comisia permanentă a uniunii, Președintele uniunii, Adunarea generală a baroului, Consiliul baroului și Decanul baroului.

Uniunea avocaților din România și barourile au personalitate juridică.)

ART. 4 Congresul avocaților din România este format din membrii consiliului uniunii, decanii barourilor și cîte un delegat pentru 40 avocați din fiecare barou.

Primul congres de constituire este format din decanii barourilor și delegații avocaților prevăzuți la alin. 1.

3. Congresul de constituire presupunea **existența decanilor și a barourilor**, constituiți în baza unor norme legale în vigoare la acea dată (L. 21/1924). Aceeași greșală a fost preluată de L. 51/1995.

Se impune corectarea acestor inadvertențe legislative prin amendarea Legii 51/1995 :

Dispozitii tranzitorii

1. În termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi barourile actuale vor demara procedura de constituire a persoanei juridice *Baroul de avocați ..(județul)..* conform legislației în vigoare privind asociațiile și fudațiile (OG 26/2000).
2. În termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi se va înființa Comisia Centrală de Acordare a titlului profesional de avocat. Ministerul Justiției este însărcinat cu constituirea și funcționarea Comisiei.
3. Persoanele care la data intrării în vigoare a prezentei legi dețineau calitatea de avocat sau consilier juridic dobîndesc de drept titlul profesional de avocat. În vederea obținerii titlaturii acestea vor depune cereri de eliberare a certificatului de atestare a titlului profesional de avocat. Cererea va fi însoțită de dovezi ale îndeplinirii cerințelor privind dobîndirea calității de avocat sau consilier juridic (susținerea unui examen de admitere, existența unui contract individual de muncă pentru profesia de consilier juridic). Cererile se vor depune la sediul Comisiei constituite conform prevederilor prezentei legi.
4. UNBR se constituie în baza OG 26/2000. În acest scop, se convoacă Adunarea Generală de constituire la care participă reprezentanți desemnați de Barourile constituite la nivel de județ conform pct.1.

PROIECT

Lege privind modificarea și completarea Legii nr. 51/1995 și unificarea unor profesii juridice
Capitolul I – Modificarea Legii 51/1995 privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat

Legea 51/1995 privind organizarea și exercitarea profesiei de avocat se modifică astfel :

Art. 1. Alineatul (2) al art. 1 se modifică și va avea următorul conținut : (2) *Profesia de avocat se exercită numai de avocații înscriși în tabloul unui barou constituit potrivit prevederilor prezentei legi.*

Art. 2. Alineatul (3) al art. 1 se abrogă.

Art. 3. Alineatul (2) al art. 6 se modifică și va avea următorul conținut :

(2) *Dobandirea personalitatii juridice a societatii profesionale cu raspundere limitata se face în conformitate cu prevederile Legii 31/1990 privind societățile comerciale cu răspundere limitată. Funcționarea acestor societăți are loc în conformitate cu legislația privind societățile comerciale și legea de organizare și exercitare a profesiei de avocat.*

Art. 4. Alineatul (1) al art. 10 se modifică și va avea următorul conținut :

(1) *Barourile asigură exercitarea calificată a dreptului de aparare, competența și disciplina profesională, protecția demnității și onoarei avocaților membri.*

Art. 5. Alineatul 2 al art. 10 se abrogă.

Art. 6. La al. (1) al art. 12 se adaugă litera (e) care va avea următorul conținut :

e) deține titlul profesional de avocat.

Art. 7. Alineatul (2) al art. 13 se modifică și va avea următorul conținut :

(2) *Pentru a acorda consultanța juridică privind dreptul românesc, avocatul străin are obligația de a susține un examen de verificare a cunoștințelor de drept românesc și de limba română, organizat de Comisia de acordare a titlului profesional de avocat.*

Art. 8. Art. 17 se modifică integral și va avea următorul conținut :

Art. 17

(1) *Titlul profesional de avocat se dobândește în baza unui examen organizat de Comisia de acordare a titlului profesional de avocat la nivel național, potrivit prezentei legi și Statutului profesiei de avocat.*

(2) *Comisia se organizează și funcționează la nivelul Ministerului Justiției și este alcătuită din membri desemnați de către acesta. Din comisie fac parte judecători, avocați, profesori universitari și alți funcționari publici desemnați.*

(3) *Tematica examenului este unică la nivel național, iar selectarea subiectelor și organizarea examenelor se face de Comisia de acordare a titlului profesional de avocat .*

(4) *Dispozițiile art. 102 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se aplică în mod corespunzător, precum și judecătorilor de la instanțele internaționale.*

Art. 9. Art. 20 se modifică integral și va avea următorul conținut :

Art. 20

(1) *Calitatea de avocat definitiv se dobândește în baza unui examen organizat de Comisia de acordare a titlului profesional de avocat, anual și la nivel național, potrivit prezentei legi și Statutului profesiei de avocat.*

(2) *Examenul de definitivare se desfășoară în mod unitar, pe centre teritoriale, având la baza*

o metodologie elaborata si aprobata de Comisia de acordare a titlului profesional de avocat .
(3) *Tematica examenului de definitivare este unica la nivel național, iar selectarea subiectelor se face de comisia nationala de examen numită de Comisia de acordare a titlului profesional de avocat.*

(4) *Cel care a promovat examenul de obtinere a titlului profesional de avocat si care pana la data sustinerii examenului a indeplinit functia de judecator, procuror, notar public, consilier juridic sau jurisconsult timp de 5 ani, dobandeste calitatea de avocat definitiv, fara sustinerea examenului de definitivare prevazut la alin. (1).*

(5) *Dispozitiile alin. (4) se aplica si persoanelor care au promovat examenul obtinere a titlului profesional de avocat si care au indeplinit functii de specialitate juridica in aparatul Parlamentului, Administratiei Prezidentiale, Guvernului, Curtii Constitutionale, Avocatului Poporului, Curtii de Conturi si Consiliului Legislativ timp de 5 ani neintrerupti.*

(6) *Avocatii — fosti judecatori nu pot pune concluzii la instantele unde au functionat, iar fostii procurori si cadrele de politie nu pot acorda asistenta juridica la unitatea de urmarire penala la care si-au desfasurat activitatea, timp de 5 ani de la incetarea functiei respective.*

Art. 9. Art. 24 se modifică integral și va avea următorul conținut :

Art. 24

(1) *Comisia de acordare a titlului profesional de avocat are obligatia sa intocmeasca anual tabloul avocailor definitivi si stagiari in ordine alfabetica, cu mentionarea numelui, prenumelui, titlului stiintific, baroul din care fac parte, datei inscrierii in barou, sediului profesional, formei de exercitare a profesiei si a instantelor la care au dreptul sa puna concluzii.*

(2) *A doua parte a tabloului va cuprinde cabinetele asociate, societatile civile profesionale si societatile profesionale cu raspundere limitata, cu indicarea sediului si a avocailor care le compun.*

(3) *Prin grija Comisiei, tabloul anual al avocailor este comunicat la inceputul fiecarui an instantelor judecatoresti, organelor de urmarire penala si autoritatilor administrative ale judetului sau municipiului Bucuresti. Modificarile intervenite in timpul anului se comunica institutiilor mentionate in termen de 5 zile de la inregistrarea acestora la Comisie.*

Art. 10. La art. 25 se introduce un nou alineat cu următorul conținut :

(3) *Deciziile se comunică în termen de 5 zile Comisiei de acordare a titlului profesional de avocat în vederea actualizării tabloului avocaților.*

Art. 11. Alineatele (4) și (5) ale art. 26 se abrogă.

Art. 12. Art. 27 se modifică și va avea următorul conținut :

Art. 27

(1) *Calitatea de avocat inceteaza:*

a) *prin renuntarea scrisa la exercitiul profesiei;*

b) *prin deces;*

c) *daca impotriva avocatului s-a luat masura excluderii din profesie printr-o sentinta judecatoreasca definitiva;*

d) *daca avocatul a fost condamnat definitiv pentru o fapta prevazuta de legea penala si care il face nedemn de a fi avocat, conform legii.*

(2) *Cererea prevăzută la al. (1) lit a se depune la Comisia de acordare a titlului profesional de avocat și produce efecte la data înregistrării.*

Art. 13. Litera (c) a art. 28 se abrogă.

Art. 14. Art. 33 se modifică și va avea următorul conținut :

Art. 33

(1) Avocatii pot opta pentru asigurarea în propriul sistem de asigurari sociale sau în sistemul asigurărilor sociale de stat.

(2) Sistemul de asigurari sociale al avocailor este reglementat prin prezenta lege si se bazeaza pe contributia membrilor înscriși, precum si pe alte surse prevazute de lege ori de Statutul Casei de Asigurari a Avocailor.

(3) Timpul servit în avocatura este considerat vechime în munca.

(4) Avocatul are dreptul la recuperarea capacitatii de munca, în condițiile prevazute de Statutul profesiei de avocat.

Art. 15. Art. 34 se abrogă.

Art. 16. Alineatul (2) al art. 48 se abrogă.

Art. 17. Art. 50 se modifică integral și va avea următorul conținut:

Art. 50

(1) Baroul se constituie și dobândește personalitate juridică în condițiile OG 26/2000 privind asociațiile și fundațiile.

(2) Actele de înființare vor respecta prevederile prezentei legi și cele ale Statutului profesiei de avocat.

(3) Din barou pot face parte doar persoanele care dețin titlul profesional de “avocat” dobândit în condițiile prezentei legi.

(4) Contributia avocailor la realizarea bugetului baroului este stabilita prin actul constitutiv.

(5) Patrimoniul baroului poate fi folosit în activități producătoare de venituri, în condițiile legii.

Art. 18. Alineatul (1) al art. 60 se modifică și va avea următorul conținut :

(1) Uniunea Nationala a Barourilor din Romania — U.N.B.R. este formata din toate barourile din Romania si se înființeaza prin acordul de voință al barourilor constituite conform prevederilor prezentei legi prin reprezentanți desemnați.

Art. 19. Alineatele (4) și (5) ale art. 60 se abrogă.

Art. 20. Alineatul (1) al art. 76 se modifică și va avea următorul conținut :

(1) În cadrul fiecărui barou se organizeaza Departamentul de coordonare a asistentei judiciare, organ cu activitate permanenta, coordonat de un membru al conducerii baroului desemnat de adunarea generală. Structura organizatorica a acestui departament se stabileste prin decizie a conducerii baroului.

Art. 21. Art. 77 se modifică integral și va avea următorul conținut :

Art. 77

La nivelul UNBR se organizează Departamentul de monitorizare a asistentei judiciare care are, în principal, următoarele atribuții:

a) desfășoara conducerea metodologica a activității de acordare a asistentei judiciare;

b) elaboreaza proiectul de Regulament-cadru pentru organizarea serviciilor de asistenta judiciara;

c) propune sau, după caz, avizeaza proiecte de protocoale ce se încheie cu autoritățile publice competente în scopul obținerii mijloacelor financiare necesare pentru organizarea serviciilor de asistenta judiciara;

d) organizeaza Registrul national de asistenta judiciara pe baza registrelor întocmite de barouri;

- e) organizeaza si coordoneaza metodologia de plata a onorariilor pentru asistenta judiciara acordata;
- f) efectueaza controlul asupra asistentei judiciare acordate;
- g) elaboreaza proiecte de acte normative in domeniul asistentei judiciare, pe care le propune Ministerului Justitiei in vederea promovarii;
- h) stabileste, impreuna cu Ministerul Justitiei, indicii statistici, tine evidenta statistica a sistemului de asistenta judiciara si analizeaza informatiile necesare pentru planificarea si coordonarea corecta a sistemului de asistenta judiciara;
- i) colaboreaza cu Ministerul Justitiei pentru buna functionare si planificarea, inclusiv din punct de vedere bugetar, a sistemului de asistenta judiciara;
- j) popularizeaza sistemul de asistenta judiciara;
- k) stabileste formularistica utilizata de barouri pentru organizarea activitatii de asistenta judiciara si extrajudiciara, in conditiile legii;

Art. 22. Alineatul (2) al art. 81 se modifică și va avea următorul conținut :

- (2) Cererea prevazuta la alin. (1) se completeaza conform formularului aprobat de Departamentul de monitorizare a asistentei judiciare din cadrul U.N.B.R.

Art. 23. Art. 87 se modifică integral și va avea următorul conținut :

Art. 87

- (1) Anchetarea abaterii si exercitarea actiunii disciplinare sunt de competenta consiliului baroului.
- (2) Persoana anchetata sau trimisa in judecata disciplinara nu participa la luarea hotararii.
- (3) Actiunea disciplinara poate fi exercitata in termen de cel mult un an de la data savarsirii abaterii.

Art. 24. Art. 88 se modifică integral și va avea următorul conținut :

Art. 88

- (1) In cadrul fiecarui barou se organizeaza si functioneaza o comisie de disciplina care judeca, in prima instanta si in complet de 3 membri, abaterile disciplinare savarsite de avocatii din acel barou.
- (2) Impotriva hotararilor pronuntate potrivit alin. (1) partea interesata poate introduce o actiune in instanta la sectia de contencios a Curtii de Apel de pe raza de functionare a baroului, in termen de 15 zile de la comunicare. Sentinta data in acest caz este supusa recursului.
- (5) Procedura judecarii abaterilor disciplinare este stabilita in statutul profesiei si se completeaza cu prevederile Codului de procedura civila.

Art. 25. Art. 89 se modifică integral și va avea următorul conținut :

Art. 89

(1) Sanctiunile disciplinare sunt:

- a) mustrarea;
 - b) avertismentul;
 - c) suspendarea din calitatea de membru al baroului pe o perioadă determinată;
 - e) excluderea din barou.
- (2) In perioada suspendarii avocatul nu poate presta sub nicio forma asistenta juridica, nu poate face uz de calitatea de avocat si nu poate participa la activitatea organelor profesiei.
- (3) Sanctiunile prevazute la lit. (c) si (d) isi produc efectele de la data ramanerii definitive a deciziei baroului sau a sentintei judecatoresti.

Art. 26. Art. 90 se abroga.

Art. 27. Art. 92 se modifică integral și va avea următorul conținut :

Art. 92

(1) Sunt membri ai Casei de Asigurari a Avocatilor toti avocatii in activitate, avocatii pensionari si urmasii acestora cu drepturi proprii la pensie si la ajutoare sociale, care si-au exprimat acordul scris de a face parte din aceasta. In acest scop acestia vor incheia un contract de asigurare.

(2) Membrii Casei de Asigurari a Avocatilor, cu drept de exercitare a profesiei, sunt obligati sa contribuie la constituirea fondului Casei de Asigurari a Avocatilor. Contributia nu poate fi mai mica decat suma stabilita de Congresul U.N.B.R., astfel incat sa acopere nevoile curente de plata ale Casei de Asigurari a Avocatilor.

(3) Avocații pot opta pentru asigurarea in sistemul Casei de Asigurari a Avocatilor, in sistemul asigurarilor sociale de stat sau in ambele sisteme.

Art. 28. Art. 92 se modifică integral și va avea următorul conținut :

Art. 93

(1) Casa de Asigurari a Avocatilor se infiinteaza si functioneaza in conformitate cu legislatia in vigoare privind asigurarile, are personalitate juridica, patrimoniu si buget propriu. Sediul sau se stabileste in municipiul Bucuresti. Patrimoniul sau poate fi folosit in activitati economice producatoare de venituri, in conditiile legii, cu autorizarea consiliului uniunii.

(2) Casa de Asigurari a Avocatilor poate infiinta sucursale sau filiale, in conditiile si cu procedura prevazute in statutul de organizare si functionare a acesteia.

Art. 29. Alineatul (2) al art. 95 se abroga.

Art. 30. Alineatul (3) al art. 100 modifică și va avea următorul conținut :

(3) Comisia de acordare a titlului profesional de avocat va stabili componenta comisiei de evaluare, precum si continutul si modul de desfasurare ale examenului sau ale stagiului, dupa caz.